

ابر حامی

آگاهی، بهبودی، رشد؛
برای همزیستان سرطان

آموزش‌های عمومی سامانه ابر حامی

www.abrhami.com

آزمایش خون مخفی در مدفوع

(Fecal occult blood test)
(FOBT)

آزمایش خون مخفی مدفوع (FOBT) برای یافتن خون در مدفوع استفاده می‌شود. FOBT خونی را در مدفوع پیدا می‌کند که شما نمی‌توانید آن را ببینید. وجود خون در مدفوع، ممکن است نشانه سرطان روده بزرگ یا مشکلات پزشکی دیگری مانند زخم یا پولیپ باشد. پولیپ‌ها زائده‌هایی هستند که در دیواره داخلی روده بزرگ و راست روده ایجاد می‌شوند.

FOBT یکی از ابزارهای غربالگری است که پزشکان برای یافتن سرطان کولورکتال از آن استفاده می‌کنند. غربالگری منظم سرطان کولورکتال برای افراد ۴۵ سال و بالاتر توصیه می‌شود. اگر سابقه خانوادگی سرطان کولورکتال یا سایر عوامل خطر ابتلا به سرطان کولورکتال را دارید، پزشک ممکن است توصیه کند که غربالگری منظم را زودتر شروع کنید. در مورد عوامل خطر سرطان کولورکتال بیشتر بدانید.

انواع آزمایش خون مخفی مدفوع چیست؟

۲ نوع FOBT وجود دارد که هر دوی آنها را می‌توانید در خانه انجام دهید:

FOBT مبتنی بر گایاک (Guaiac)

در طول آزمایش، نمونه مدفوع را روی کارت آزمایشی که با ماده گیاهی به نام گایاک پوشانده شده است قرار می‌دهید. در صورت وجود خون در مدفوع، رنگ کارت تغییر می‌کند. سپس، کارت را برای تفسیر، به مطب دکتر یا آزمایشگاه خود برمی‌گردانید. معمولاً وسایل این آزمایش از طریق مطب پزشک یا آزمایشگاه در اختیار شما قرار می‌گیرد. برخی از FOBT‌های مبتنی بر گایاک از پدهای قابل شستشو به جای کارت استفاده می‌کنند. آنها بدون نسخه در بسیاری از داروخانه‌ها در دسترس هستند و نتایج بلافاصله مشخص می‌شود.

تست ایمونوشیمیایی مدفوع (FIT) یا FOBT ایمونوشیمیایی.

در این آزمایش از پروتئین تخصصی به نام آنتی‌بادی استفاده می‌شود. این پروتئین خاص به هموگلوبین، قسمت حامل اکسیژن از گلبول‌های قرمز خون، می‌چسبد. نمونه‌ای از مدفوع در یک لوله یا روی کارت قرار داده می‌شود و برای آزمایش به پزشک یا آزمایشگاه فرستاده می‌شود. تست ایمونوشیمیایی مزایایی نسبت به تست گایاک دارد. اما هر دو آزمایش استفاده می‌شوند و می‌توانند اطلاعاتی در مورد خون در مدفوع ارائه دهند.

قبل از FOBT مبتنی بر گایاک از چه چیزهایی باید اجتناب کنم؟

قبل از یک FOBT مبتنی بر گایاک، نمی‌توانید برخی غذاها را بخورید یا داروهای خاصی را مصرف کنید. برخی از مواد می‌توانند باعث شوند که آزمایش نشان دهد که در مدفوع خون وجود دارد، درحالی‌که خون وجود ندارد که به آن، «نتیجه مثبت کاذب» می‌گویند.

اگر آزمایش گایاک را انجام می‌دهید، با تیم مراقبت‌های بهداشتی خود در مورد رژیم غذایی و داروهایی که مصرف می‌کنید صحبت کنید. تست‌های مختلفی وجود دارد و هر کدام توصیه‌های متفاوتی برای اجتناب از «نتیجه مثبت کاذب» دارند. اغلب اوقات، ارائه‌دهنده مراقبت‌های درمانی، به شما می‌گوید که مصرف فیبر خود را افزایش دهید. همچنین به احتمال زیاد باید از موارد زیر اجتناب کنید:

- برخی مکمل‌های ویتامین مانند ویتامین C و آهن
- گوشت قرمز، مانند گوشت گاو و بره
- داروهای ضدالتهابی غیراستروئیدی (NSAIDs) مانند آسپرین، ایبوپروفن یا ناپروکسن
- داروهای رقیق‌کننده خون

برای برخی از FOBT‌های مبتنی بر گایاک، باید از برخی میوه‌ها و سبزی‌ها اجتناب کنید. از تیم درمانی خود بپرسید یا به دستورالعمل‌های FOBT خود مراجعه کنید تا بدانید از چه چیزی و برای چه مدت، باید اجتناب کنید.

قبل از تست ایمونوشیمیایی مدفوع FIT از چه چیزهایی باید اجتناب کنم؟

قبل از FIT، نیازی به تغییر رژیم غذایی ندارید، اما باید از مصرف برخی داروها اجتناب کنید. NSAID ها و داروهای رقیق‌کننده خون، ممکن است نتایج آزمایش شما را تغییر دهند. تیم درمان، قبل از انجام آزمایش به شما اطلاع می‌دهد که از چه داروهایی اجتناب کنید.

چه زمانی می توانم این آزمایش را انجام دهم؟

با تیم درمانی، در مورد شرایط پزشکی خود صحبت کنید، تا بهترین زمان برای FOBT شما تعیین شود. به عنوان مثال، در صورت داشتن هموروئید خونریزی دهنده، زخم معده یا ورم معده، آزمایش نباید انجام شود. همچنین نباید در طول دوره قاعدگی آزمایش را انجام دهید. اینها می توانند نتیجه مثبت کاذب داشته باشند.

چگونه مدفوع خود را برای این آزمایش جمع آوری کنیم؟

ارائه دهنده مراقبت های بهداشتی، دستورالعمل هایی را برای بهترین نحوه جمع آوری نمونه های مدفوع برای FOBT به شما می دهد. نام های تجاری مختلفی برای FOBT وجود دارد و دستورالعمل ها می تواند برای هر یک متفاوت باشد.

FOBT مبتنی بر Guaiac. برای FOBT مبتنی بر گایاک، باید ۳ نمونه مدفوع جمع آوری کنید. معمولاً این نمونه ها باید در یک ظرف تمیز جمع آوری شوند. این بدان معنی است که نمونه نباید با ادرار یا آب توالت مخلوط شود.

بسته آزمایشی شامل یک اپلیکاتور خواهد بود. از اپلیکاتور برای قراردادن نمونه مدفوع، روی کارت ها یا اسلایدهای ارائه شده استفاده کنید. کارت ها را طبق دستورالعمل بسته بندی کنید و آنها را به تیم درمان یا آزمایشگاه خود، تحویل دهید.

گاهی اوقات، FOBT گایاک، با دستمال های قابل شستشو انجام می شود. پس از اجابت مزاج، دستمال مرطوب ارائه شده را داخل توالت بیندازید. اگر خون در مدفوع وجود داشته باشد، دستمال مرطوب تغییر رنگ می دهد. نتایج را برای ۳ حرکت روده ثبت کنید و اطلاعات را برای تیم درمان، ارسال کنید.

FOBT مبتنی FIT، برای FOBT مبتنی FIT باید ۲ تا ۳ نمونه مدفوع جمع آوری کنید. این نمونه مدفوع را می توان با استفاده از ابزار اپلیکاتور موجود در کیت از توالت جمع آوری کرد. شما باید نمونه را روی ظرف یا کارت ارائه شده، قرار دهید. نمونه ها را طبق دستور بسته بندی کنید و به آزمایشگاه ببرید.

بعد از آزمایش، چه انتظاری باید داشته باشم؟

شما می‌توانید بلافاصله پس از اتمام FOBT فعالیت‌های عادی خود را از سر بگیرید. پس از دریافت نتایج، با تیم درمان خود در مورد اینکه آیا اقدامات بعدی خاصی نیاز است یا خیر، صحبت کنید.

سؤالاتی که باید از تیم درمان بپرسید

قبل از انجام FOBT سؤالات زیر را بپرسید:

- چرا این تست را به من توصیه می‌کنید؟
- تفاوت بین FOBT مبتنی بر گایاک و FOBT ایمونوشیمیایی چیست؟ کدام آزمایش را پیشنهاد می‌کنید و چرا؟
- هر چند وقت یک‌بار باید این آزمایش را انجام دهم؟
- قبل از آزمایش چه بخورم یا بنوشم؟
- آیا باید قبل از انجام آزمایش از مصرف هر گونه غذا یا دارویی اجتناب کنم؟
- FOBT در تشخیص خون در مدفوع چقدر دقیق است؟
- FOBT در تشخیص پولیپ و سرطان کولورکتال چقدر دقیق است؟
- نتیجه مثبت کاذب چیست؟ نتیجه منفی کاذب چیست؟
- چه زمانی نتایج آزمایش من آماده می‌شود؟ چه کسی نتایج را برای من توضیح خواهد داد؟
- آیا انجام آزمایش دیگری با FOBT مانند آزمایش سیگموئیدوسکوپی انعطاف پذیر را توصیه می‌کنید؟
- اگر نتایج نشان‌دهنده وجود خون در مدفوع باشد، آیا آزمایش‌های بیشتری مانند کولونوسکوپی ضروری است؟